

ВЕРЗАЙСЬКИЙ ДОГОВІР МУСИТЬ БУТИ ЗМІНЕНИЙ, КАЖЕ БОРА

ЦЕРКВА МАЄ ДЕБАТИ ПРО ВИХОВАННЯ ХАРАКТЕРНИХ ЛЮДЕЙ, А НЕ ЗАЙМАТИСЯ ПОЛІТИКОЮ.

ФИЛАДЕЛФІЯ. — Д-р Віллем Томсон Генцше, редактор "Ди Пресбитеріен Мезіні", мав з сенатором Борою інтерв'ю, яке помістив у свій журнал, а в якому Бора заявив, що годі думати про дійсне розроблення, поки існуватиме Верзайський договір. Отсей договір, говорив Бора, є насильством, побудованим на силі й армії, а не на справедливості. І тому він мусить бути змінений по добрій волі, або силою.

Запитаний про церкву і політику, Бора відповів, що політика не повинна належати до церкви, бо церква обов'язана дбати лише про виховання сильних характерів і доверти тим принесє людству справжню користь.

ГАВІТМАН ІДЕАЛІСТ.

НЮ ЙОРК. — Один з найбідніших німецьких письменників, д-р Гергард Гавітман, прибув до Америки, щоб приглянутися тутешнім відносинам, знати край, а крім того виголодити кілька відчужених приводів столітньої річниці смерті Гетого, найбільшого німецького поета.

Гавітман не хотів говорити про політику й економіку, кажучи, що люди висміяли б його, бо сподівалися від нього гоговорення на літературні теми. Але заявив, що він вірить, що світ поборе всі економічні труднощі та відторкне морально.

Запитаний про те, який його твір найліпший, відповів, що він сам не знає, бо всіх їх любить як батько свої діти, не знаючи, котра дитина є властиво ліпша.

ЗНАЙШЛИ ЗА 11 ДНІВ 100,431 ДЖАБІВ.

НЮ ЙОРК. — "Ди Юнайтед Екшен фор Емплоїмент Кампейн" проголосила, що на протязі перших 11 днів своєї діяльності вона знайшла роботу для 100,431 безробітних. Але думає знайти роботу для одного мільона безробітних.

СТРАЙКУЮТЬ ПРОТИ ВИСОКОГО ЧИНШУ.

НЮ ЙОРК. — В ділянці Бронкс іде вже від довгого часу завзята боротьба між власниками кам'яниць і льокаторами за знижку чиншу. Льокатори домагаються 15% знижки. З того приводу прийшло до страйку льокаторів, котрі відмовилися платити чинш. Власники домов почали їх викидати. Таке сталося з 20 родинами. Поліція станула в обороні власників, а яких 1,500 чиншівників з ріжних домов почали бити поліцією і декого з власників, котрі мусили ратувати втечею.

ОСТЕРІГАЄ КРАЙ ПЕРЕД ТАМАНІ ГОЛ.

СІНЦІНАТІ (Огайо). — Семюел Сібури, правний дорадник легіслатурної комісії, яка провиріє в господарку міста Нью Йорку, виголосив бєсїду, в котрій остерігав край перед корупцією, яку завела в Нью Йорку демократична організація, Тамані Гол, що вже опанувала до певної міри ньюйорський стейт, а тепер витягає руку до влади над цілим краєм, висуваючи своїх кандидатів на президента держави.

В-той спосіб Сібури звернув увагу загалу преси Рузвельта і Сміта як кандидатів Тамані Гол. Він казав, що нарід не повинен вибирати президентом того, хто є зв'язаний з гніздом корупції.

В БОРОТБІ З БАНКРОТСТВОМ.

ВАШІНГТОН. — Президент Гувер проєдує конгресові законопроект у справі зміни законів, які регулюють банкрутство. Президент подає, що в 1921 р. було коло 23,000 банкрутств на суму \$144,000,000, а в 1931 р. коло 65,000 банкрутств на суму \$911,000,000. Невідповідні закони, каже президент, а не економічна ситуація є причиною чимраз більшого числа банкрутств. А знаменне є те, що найбільше банкрутств було в роках добрих.

НЮ ЙОРК ЧИСТО АМЕРИКАНСЬКЕ МІСТО.

НЮ ЙОРК. — Рой Говард, власник злучених двох великих ньюйорських часописів, "Ди Ворлд" і "Ди Телеграм", каже, що Нью Йорк є чисто американським містом, тільки більше сенсентаційним, благородним і людським ніж інші американські міста. Злучивши дві газети в одну, він продовжує вести свою опозиційну лінію і гостро атакувати ріжні справи, але це не пошкодило його газети, бо вона зросла в обороті за рік на 200,000 чисел.

РЕПРОДУКЦІЯ МАВНТ ВЕРНОН У БРУКЛІНІ.

НЮ ЙОРК. — В Преспект Парк у Брукліні розпочато роботи в цілі репродукції Мавнті Вернон, де жив Юрій Вашингтон і де він досі спочиває. Постановою докочати цього діла в пам'яті 200-літніх уродин Вашингтона.

ЗАМІКАЮТЬ МЕНШЕ БАНКІВ.

ВАШІНГТОН. — В грудні минулого року замкнено 358 банків, в січні б. р. 334 банків, а тепер кажуть, що число замкнених банків за лютий значно зменшилося. Від часу, як ухвалено обмеження кредиту банкам, не замкнено ні одного, "нешенел" банку.

ЕСПАНИЯ ВІДКИНУЛА ПОЗИЦІЮ ЛІТВІНОВА.

Большевіцький міністер заграничних справ, Літвінов, звернувся в Женеві до еспанського посла з пропозицією заключення з Еспанією торговельного договору Росії, якщо Еспанія визнає радянський уряд у Москві. Еспанський республіканський уряд категорично відмовився прийняти пропозицію большевіків, вказуючи притім, що Еспанія має точні докази на те, що останні протурядові заворушення в ній були zorganizовані за гроші Москви.

ЖІНКИ — МОРЯКИ.

Шведський "Союз жінок-морьків" святкував недавно дуже вродисто 10-ліття свого існування. При тім нагоді стверджено, що в шведській маринарі служать біля 4 тисяч жінок. Ї вони не лише кукарками та служанками, але ж правдивими моряками, а навіть і старшинами.

ХРУСТАЛЬНЕ ЗЕРКАЛЬНЕ СКЛО ПЕРПУСКАЄ ПОЗА-ФІЛКОВІ ПРОМІНИ.

На останнім ярмарку в Липську була виставлена тканина, що перепускає кризь світло і є зроблена на подібну дротного скла (скло, що від зміщення має в середині тонку дротяну сітку). Зається, очка сітки є виповнені цelloновим льоком. Ця матерія вдержує дуже сильні потиснення, дається краще ніжками, як можна забивати в неї цвяхи.

СКОНФІСКОВАНА КОЛЯДА.

В кремлянському повіті поліція поконфіскувала по всіх селах закладовані гроші, що були призначені на закуп читальних бібліотек. Сконфісковані гроші віддала поліція на безробітних.

ІНДІЯНСЬКИЙ ХЛІБ, ЦО ЛЕЖИТЬ ДЕСЯКИ ЛІТ.

Над рікою Акре в Південній Америці знайшли, як подає Ф. Штенгелсман, індіанський хліб, що лежить нерухомою десяти літ. Вони тим лишили, що саме в цих околицях індіани вигнали більше як перед 30 роками. Один такий хліб знайдено зовсім прикладом між повітряними коринами одного дерева. Хліб мав вид низького, чорного, твердого як камінь бонокса; та як його надрізали, то показалося, що він ширіка була чорна, а в середині він був зовсім білий, тугий, майже слювистої краси. Як такий індіанський хліб потерти й зварити, то можна його їсти ще по сімдесяти літах. Гумові робітники біля його дуже радо, як їх знайдути. Колись, давно індіани ховали цей хліб во злинок своїх криваків, про яких, як усекалися в дорозу. Хоч як високо стоїть у нас техніка роблення консерв, то зовсім незрозуміле є зберігання хліба на такі довгі літа, а то на відміну повітря. Штенгелсман пише: "Тамошній людський мав якийсь особливий спосіб, щоб прихизити тієї хліб, що, як казали, був би зовсім непридатний на вплива погоди". Усі дотеперішні зусилля по фабриках консерв, при всіх засобах модерної техніки, не увінчалися найменшим вдоволюючим успіхом.

ГАВІТМАН, ВЕЛИКИЙ НІМЕЦЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПРИБУВ ДО АМЕРИКИ.

До Злучених Держав прибув д-р Гергард Гавітман, один з найбільших німецьких письменників. Він має тепер 69 літ. За свою літературну діяльність він майже нішим також і не даєста мови. Він розповідав, що Німеччина дуже придала, але заявив, що вона вдержить не тільки ті, але ще далеко більш нещастя. Заявив також за машинний вій. Каже, що людство не може вже звернутися назад. Біля тільки з тим, що чоловічі не приновироває як слід до тих великих змін, які приносять раз-у-раз машина.

Запитаний про демократичну форму правління, відповів, що всяка правдива влада мусить бути побудована на демократичних принципах. Навіть правдивий монарх мусить бути демократичний. Бо от Вашингтон був великим аристократом, а позитивм людиною з демократичними ідеалами.

ЗАМІСІБ ПІД ВІНЕЦЬ ДО-АРЕШТУ.

В Якубовій Волі, пов. Дрогобич, посатив Іван Мінюх з Вацовичів Катерину Куликів і 21-го січня у. р. мав відбутися вінчання. Молода підтупила до весілля і жалала на свого молодого, — але він цього не признав. Та коли й і збирався гостям задовго було жалати, вбрався до Вацовичів, де довідався, що пав молодий і... арешті. Він саме тепер відбував військову службу і взяв собі відпустку, щоб повінчатися. Дома позачинив мундир своєму товаришеві, а цей власне у тому мундирі при сварі з одним місцевим парубком порізав його батогтом. Поліція арештувала записника мундиру Івана Мінюха. І так замісць під вінець неборак помандрував за решітку.

"УКРАЇНСЬКИЙ ГІТДЕРІВЕЦЬ".

Польські газети випускають такі фантазії, що Гітлер (який zorganizовує у Німеччині партію Гітлерівців і хоче захопити владу) тримає в Україні й в поміаге їм (як?). Тому вже й Українці зачинають польські газети називати "Гітлерівцями". Ось недавно написали, що в Винниках коло Львова арештувала поліція Льва Бартоша, "українського Гітлерівця".

ВТОПІЛИ ПОГРАНИЧНИКА.

Румунська поліція занята слідством у справі сензаційного злочину, що стався в Констанці мого скеладі нафти нед савним морем.

На сторожі кого скеладі нафти стоїть пограничник Георгій Дорні. Коли приїшла вночі зміна сторожі, воєнка не було. У першій хвилині думали, що воєнка зробилося але і що він опустив сторожу. Однак пізніше вважали на слід, що пограничника хтось напав і вкинув у море. З боғатою людських сідала поліція приїхала до висловку, що кілька осіб напали на воєнку і воєнку розстріляв. Кілька годин пізніше знайшли справді на ділі моря тіло впогненого пограничника. Припускають, що убивцями були контрабандисти, котрі хотіли обкрадити якийсь корабель.

ДЕБАТА НАД КОНТРАКТАМИ ЖОВТОЇ СОБАКИ.

Сенатор Геберт з Род Айленда обстоював у вашінгтонському сенаті думку, що "елов дог контракт" були затверджені Національним Судом і є законні. Можна з ними не симпатизувати, але казав він, вони конституційні. Інші сенатори підносили, що тільки конгрес має право надати законам властиві ї розуміння, а суд має приновиритися до цього розуміння.

КОТРА З СІВОВИХ МОВ ВИГРАЄ РЕКОРД?

Чужих мов учаться люди, щоб мотти в практичній житті, особливо в торговлі, мати як найліпші успіхи. Ї мріяння, які заходяться коло заведення штучної мови замісць одної з живих у стосунках поміж людьми. Такі спроби проти природи не вдержаться.

Колись здавалося, що французька мова "найтонше вироблена зі всіх, стане світовою мовою. Вона займила вже багато місця середньовічній латинічній, ставши мовою освічених людей усього світа й мовою дипломатів. Толи дуже багато було в світі людей, котрі говорили по французьки як не ліпше, то не гірше, ніж матірною.

Тепер усе змінилося. В дипломатичній листуванні зачинають держави писати різними мовами, а держава, до якої пишуть, часто відповідала мовою своєї нації або й чужою. Французів таким чином траить з дня на день, хоч за неї йде широка пропаганда.

Французська мова зійшла з першого на п'яте місце, на четв'ртого в московська, на третім німецька, на другім еспанська, а на першій англійська. По англійськи говорять поперх 200 мільонів людей, по еспанськи й німецьки до 100 мільонів, по московськи близько 100 мільонів, а по французськи тільки біля 50 мільонів людей.

НЕ ЗНАЄ, ЩО РОБИТИ З ГІТШМИ.

В Європі є лиш один президент республіки, який не тільки не домагається підвищення своєї платні, але каже, що й та, яку йому дають, є для нього завелика. Ї ним Альфред Замора, перший президент еспанської республіки. Як його повідомляли, що еспанський парламент ухвалив на його удержання 2 і пів мільона есетів, Замора сказав: "Що я зроблю з тими грошми? Хіба мусітиму назначити якогось спеціального міністра скарбу, щоб ті гроші видати". Альфонс XIII вважався би при такий платні зебраком і робив би довги. Але може й Замора по кількох місяцях навчиться видавати гроші? Бо король занадто уже ту штку, а президент республіки "шобно її вчаться. І навага робить добу швидкі та великі поступки.

АНГЛІЙСЬКІ ЖІНКИ НАЛОЖИЛИ КУРЦІ.

Англійська статистика докazuje, що в Англії жінки курять так само багато як і мушчини. Попит на тютюн зростає: з 2.4 фунта на особу в 1914 р. до 3.4 фунта в 1924 р. на 3.7 фунта на особу. Колись із усього тютюнового виробу вийшло 70% на людьку, з сьогодні але 75% на папіроси.

РОСІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД ЯПОЇНІ ПОЯСНЕНЬ

МОСКВА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ТОГО, ЩО ЯПОНСЬКА АРМІЯ НАБЛИЖАЄТЬСЯ ДО КОРДОНУ РАДІАНЩИНИ.

МОСКВА (СССР). — Комуністична преса перший раз заговорила про загрозу російським інтересам зі сторони Японії на Далекому Сході. Газети подають, що заступник комісара справ заграничних, Карахан, звернувся до японського посла в Москві, Гірти, з домаганням, щоб японський уряд дав пояснення, чи йому відомо, що: 1) японське командування в Манчжурії домагається від управи Східно-Китайської залізничної, щоб вона перевезла цією залізницею японський війська в напрямку до російського кордону; 2) японське командування домагається, щоб залізниця перевезла японський війська за оплатою 50%, дешевше проти встановленої платні за перевіз пасажирів і що воно домагається даремного перевозу японських військ, які є призначені до охорони залізничної; 3) японське командування в Манчжурії формує контрреволюційну армію з "білогвардійців" і чи це є відоме японському уряду. Росія просить також пояснень у справі нового маньчжурського уряду.

Гірта заявив, що він це домагання Москви передасть своєму уряду й буде чекати від нього відповідей. Крім того радянські газети подають, що між Росією та Японією виникає напруження в справі риболовства на півночі в районі Камчатки. Японці вже тепер отверто говорять, що їм треба думати не лише про свої інтереси в Китаю, Манчжурії й Монголії, але й на російських водах, але Японці мають концесії на риболовство. Радянські газети отверто говорять, що Японці вже тепер підготовляють своє населення та міжнародну опінію в тому напрямі, що інтереси Японії на російських водах загрожені й ушкоджені. Очевидно це на те, щоб при активному виступленні Японії в тії справі вона вже мала симпатії по своїй стороні.

Генерал Білхер, що командує спеціальною дально-східною армією, виголосив у Хабаровську ювілейну промову, заявляючи, що радянська армія готова оборонити кожний цаль радянської території. Большевіцька телеграфічна агенція ТАСС далі подає алярмуючі телеграми з Пекіна, що Японці формують протирадянську армію з трох корпусів, якими будуть командувати генерали: Козьмін, Модестов і Мандрикін. Ця армія має впершу чергу захопити Владивосток та Примор'я, а потім увесь Сибір до Чити.

ТРОЦЬКИЙ ЗНОВ ЗАГОВОРІВ.

ІСТАНБУЛ (Туреччина). — Лев Троцький дав кореспондентам газети "Іттару" зприводу нового московського декрету про заборону йому називати вертатися до Росії. Ця заборона він похитнувся й що тепер він спирається на невелику кліку своїх поплічників.

БОІ НЕ ПРИПИНЮЮТЬСЯ.

ШАНГАЙ (Китай). — На всіх позиціях під Шангаєм та в повітрі точаться майже безперестанні бої, але замітної переваги вони не дають ніякій стороні. Китайці й Японці все ще готуються до остаточного удару на свого противника. Японські літаки завдають велику матеріальну шкоду Китаю. Вони зничили 15 китайських літаків, коли Японці бомбардували в глибокому загіллі китайське летнече поле.

Американський, британський, французький та італійський посол заявили перед японським міністром справ закордонних протест проти того, що Японці виландувать з кораблів своєї війська в інтернаціональній смузі. Міністер обіцяв за пару днів дати відповідь, попереджаючи, що уряд не має права вимушуватися в поступованні японського командування на фронті.

НЕ БУДУТЬ ПРИСЯГАТИ КОРОЛЕВИ.

ДУБЛІН (Ірландія). — Де Валера, що здобув у парламенті більшість зі своїми прихильниками, не думає в кравцовому собні присягати, як це було в звичай, на вірність конституції британської імперії та англійському королеви. Його підтримують також послы з робітничої партії.

В Ірландії тепер утворилася дуже цікава нова ситуація, бо там уперше республіканці та прихильники Де Валери здобули більшість у парламенті.

УРЯД БРІНІНГА УТРИМАВСЯ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Підчас засідання рейкстагу націоналісти-Гітлерівці й комуністи кілька разів старалися повалити уряд Брінінга, ставлячи на голосування висловлення недовіри цьому уряду, або окремим його членам. Уряд кожного разу здобував більшість, яка в однім випадку влядала була до 6 голосів більшою.

Вибори до парламенту призначено на 13 березня, Гітлер, як новий громадянин німецької республіки, прийняв присягу на вірність конституції.

ЯПОНЦІ ХОЧУТЬ ВИТВОРИТИ МАНДЖУРСЬКИЙ НАРІД

свою любов до рабина від-
сним життям. Розбухрана тов-
па заточила одного старо-
го Жидя. Поїзд виїхав з вели-
ким гулом заледні дві год-
и пізніше, коли то встри-
яння відліла поліції з 160 осіб. Ра-
бин подорожує в салюнові
вагоні, який йому подарували
вірні. Він здержиться на кіл-
ка днів у Вілні, опісля поїде
до Будапешту й Царгороду,
звідти до Єрусалиму.

ну великого 40-мільйонного народу. Розуміється, не забракло на зборах малих партійних тертів, але всеж такі репрезентанти відкинули злочальне негодування і з мрією у серці вийшли до сцени, щоб поставити одностайно до праці своїх громадянську справу виступу в річниця пактистості.

Збори перевів гом. Видиш, а секретаркою громадяни-

нише, коли явля- церква без-
себї могопала на патріо-
тизм, змішуючи його з релі-
гією. Бо добрим Українц-
ям можуть бути і католиць-
кі православі і протестанти
і ті, що до ніякої церкви
не належать. Але не можна
бути ніким і не мати нічого
на душі, що до України
і в допомог її визвольним
змаганням. Коли хто назве се-
бе католиком, то це не по-
казує, що він не має нічого

безних податків, достояння
не засіпати поля. "Наслідок
виплати билий віддан фаши-
стівської міліції до тієї провін-
ції. Миліція має призначити
своїх засідателів при. При-
значити засідателів з громади
Калютайо, де було раніше
кілька селян. Миліція дала
приказ переглянути селянсь-
кі будинки та покопифікувати
знайдено зброю.

І КРАСВА ФІЛЬМ
 ————— буде в
В КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ., У ВІВТОВ
 в год. 7-ий ввсїр, в сїан Укр
 НА ROOSEY
В ПЕРТ АМБОЯ, Н. ДЖ.; В Ч
 в годинї 7-ий ввсїр, в Укр
 Вистава буде получена з
 то ВАШИНГТОНА та його значїнї
 Доїхї, по вїдчисленню 10% на
 поширення українського мїстацтва

ЛИТЕН ОПЕРИ В НЮ ЙОРКУ
МА РІДНОЇ ШКОЛИ
исаїї Гал
ОРОК, 1-ГО МАРТА 1932 РОКУ
р. Правосл. Церквн св. Димитрія
WELT AVENUE.
ЕТВЕР, 3-ГО МАРТА 1932 РОКУ
ініський Gal, 766 STATE STREET
відбитом добр. Новака про Свя
48,51
"Річну Школу", призначена буде н
а між учасницями. — Управа Школ.

Завдання нової школи, нап. д-р	
Густав Вілкен	10
За волюність України, Ян. Весоло-	
вського	
Засідання Ради, Осипа Маковця,	
друки справлене видання, брощ.	1.00
Замітки про сильніе господар-	
ство, Вол. Никольського	
Записки киянок, оповідання, В.	
Витлицька	30
* Запорозька слава, історичне	
оповідання, А. Кашенка	50
Запорожці, казка Івана Нечуя	
Левицького	20
Земляки, оповідання, М. Ко-	
чуба	30
часів Хмельниччини, Н. Бураків-	
ського	
"SVOBODA"	
51-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N.J.	

ну великого 40-мільйонного народу. Розуміється, не забракло на зборах малих партійних тертів, але всеж такі репрезентанти відікають злочальні негодження і з мрову у стовпів, свідстві і забитості, а також односторонню до праці, а не осягаючи громадянську справу виступу в річниця партійности.

Збори перевів гом. Видиш: а секретаріати громадяни:

